PRIPOMBE

na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju
(EVA 2018-1711-0001)

Spoštovani.

V podajamo pripombe na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (EVA 2018-1711-0001), kot je razvidno iz nadaljevanja.

3. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju in 17. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

V spremenjenem 3. členu je med drugim določeno, da se, glede pravic in obveznosti posameznikov, pravnih oseb in podjetnikov, orožje iz 2., 3., 4. točke kategorije D in 6. točke kategorije D, pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi višja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi 200 m/s ali več razvršča v dovoljeno orožje, ki ga je potrebno prijaviti in zanj pridobiti priglasitveni list.

Skladno s 17. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju, pa naj bi se 5. odstavek 23. člena Zakona o orožju spremenil, tako da bi se glasil: »Zračno orožje, pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi nižja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi manjša kot 200 m/s, in orožje s tetivo se lahko nosi in uporablja na strelišču ali tako zavarovanem kraju, da niso ogroženi ljudje ali premoženje.«.

Ureditev po kateri je prag 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi 200m/s ni ustrezna. Kinetična energija, ki jo izraža 20 J je rezultat hitrosti izstrelka in njegove mase (dobra definicija moči orožja), medtem ko je hitrost izstrelka na ustju cevi nepopolna vrednost, vzeta čisto iz konteksta. Isto orožje z različnimi masami izstrelka dosega različne hitrosti na ustju cevi. Prav tako bi v praksi predlagali prag 24 J, ker se do teh jakosti uporabljajo tekmovalna zračna orožja predvsem v disciplinah Field Target in Benchrest. Disciplina Field Target se tekmuje v naravi in ne na streliščih. Teh 200 m/s pa kriminalizira zelo širok nabor športnega zračnega orožja, saj je te hitrosti možno zelo hitro preseči že z olimpijskim orožjem jakosti vsega 7J. Po drugi strani pa je orožje s tetivo, ki razvija bistveno več energije prosto. Samostrel v prosti prodaji lahko razvije preko 140J, hitrost izstrelka je običajno pod 200m/s, ker je izstrelek zelo težak.

Tekmovalno orožje potuje s strelci, zato urejajo papirje po državah kamor gredo tekmovat. Zračna orožja pa v večini držav EU nimajo papirjev, tako da ko pride tekmovalec v Slovenijo pridejo strelci do problema, saj zakona v praksi ni mogoče izvajati. Leta 2017 je bilo organizirano SP in EP v Benchrest zračna in malokalibrska puška na Pragerskem, kjer smo gostil strelce iz 32 držav in 5 kontinentov. Med urejanjem papirjev pa se je izpostavil prav ta problem, ki ga poznajo prav tako na SZS in OKS s svojimi disciplinami; orožje za katera ni potrebno imeti papirjev namreč nimajo evropskih orožnih listin ali kaj podobnega, prav tako RS nima več mejnih policijskih postaj, razen na Brniku in na Južni meji, tako da se potem v praksi pojavijo problemi in se z rešitvami arbitrira. Tudi zato menimo, da je zakon v tem delu slabo dorečen.

4. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

1. **4. člen, točka 3:**

Po tej določbi se šteje, da je predmet mogoče predelati za izstreljevanje šiber, krogel ali izstrelkov z delovanjem smodnikovih plinov, če:
a. je videti kot strelno orožje, in
b. ga je mogoče zaradi njegove konstrukcije ali materiala, iz katerega je proizvedeno, predelati v strelno orožje.

Točka b. je slabo definirana. Tudi vodovodno cev je mogoče zaradi konstrukcije in materiala predelati v strelno orožje, oziroma kakršno koli kovinsko in kompozitno cev. To odpre možnost proste interpretacije kaj in kdaj lahko izstreljuje izstrelke.

2. **4. člen, točka 34:**

V zvezi z 34. točko predlaganega 4. člena zakona, ki govori o posebni opremi za orožje predlagamo, da se razmisli o dovolitvi dušilcev poka za dolgocevno orožje. Menimo, da bi bilo primerno, da se uvedejo z novim zakonom tudi pri nas, posebej tudi iz razloga, da večino ljudi v povezavi s streljanjem moti glasno pokanje.
Trenutno stanje v Evropskih državah (kjer so dušilci dovoljeni):

- Danska - za imetnike OL,
- Finska - za imetnike OL,
- Norveška - neregulirana prosta prodaja, obvezna za lov, priporočeno za vse "In Norway, the “peoples health institute” encourage the use of suppressors. To negate hearing loss and environmental impact during hunting,
- Francija - neregulirana prosta prodaja,
- Nemčija - večina dežel na nabavno dovoljenje, enako kot vitalni del orožja,
- Velika britanija - 4 različne kategorije po tipu orožja za katerega je, od proste prodaje do nabavnega dovoljenja,
- Poljska - neregulirana prosta prodaja,
- Nizozemska - samo določena orožja.

Do sedaj predstavljeni ugovori (krivolov s strani LZS in varnostni zadržki s strani MNZ) ne zdržijo kritične presoje. V obeh primerih gre za kršitev zakonodaje, kar se kršitelji lahko poslužujejo že sedaj, medtem ko se športni strelci srečujemo po zahtevah o omejevanju hrupa. V kolikor LZS ne želi dovoliti legalnosti dušilcev, kljub obilici primerov dobre prakse, lahko z internimi akti prepove uporabo dušilcev za imetnike OL lov.

5. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

1. **5. člen, 2. odstavek**:

Tretji odstavek 5. člena spremenjenega zakona med drugim določa, da »Športno orožje, vključno s kalibri, določi minister, pristojen za notranje zadeve, na predlog ministra, pristojnega za šport.«.

Določanje kalibrov za šport je nesmiselno; v isti koš tlačimo ’profesionalno’ vrhunsko športno streljanje (Rajmond Debevec) in rekreativno športno streljanje. V prvem kaliber določajo discipline in posamezne športne panoge, v drugem pa primernost in /ali želja strelca.

Po čem se bo delil kriterij med lovskim in športnim orožjem ter kalibri? Dandanes je na trgu obilo proizvajalcev, panoga se razvija in vsako leto se pojavijo novi tipi orožja in novi kalibri. Člen je nesmiseln in neusklajen z dejanskim stanjem na trgu.

2. **5. člen, 3. odstavek**:

   Prelagamo, da se novi predlagani 4. odstavek 5. člena zakona spremeni, tako da bi se glasil: »Za lovsko orožje veljajo poleg določb tega zakona tudi določbe predpisov s področja lovstva.«.

   Skratka, izključili bi veljavnost predpisov s področja športa za strelce. Za lovce velja poseben predpis, ki specifično ureja lovstvo. Zakon o športu pa o strelstvu ne govori. Če zakonodajalec meni, da bi bilo potrebno za strelce posebej rediti kakšno specifično vprašanje, naj to uredi v Zakonu o orožju.

13. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

1. Predlagamo spremembo predlaganega 3. odstavka 17. člena zakona in sicer: »Posameznik ima upravičen razlog za izdajo dovoljenja za nabavo orožja iz razloga športa, če predloži dokazilo, da je član strelskega društva oziroma strelske organizacije in v njej redno strelja vsaj 12 mesecev. Posamezniku se iz razloga športa za nabavljeno orožje lahko izda orožni list, če predloži dokazilo, da aktivno vadi za tekmovanja ali sodeluje na strelskih tekmovanjih. V vseh ostalih primerih se lahko izda dovoljenje za posest orožja.«.

   Nesprejemljivo je, da lahko edino dve strelski zvezi (članici OKS) izdajata potrdila, prav tako pogojevanje s tekmovanjem v »uradnem tekmovalnem sistemu po predpisih o športu«. To pomeni konec ostalih preciznih in dinamičnih disciplin. V Sloveniji gojimo precej disciplin, ki niso uvrščena »uradni tekmovalni sistem po predpisih o športu« npr: IPSC, Benchrest, F-class, ostrostrelska tekmovanja, tako imenovana 3 gun tekmovanja, Lovska tekmovanja, itd. OKS in SZS sploh nimata uradnega tekmovalnega sistema za večino disciplin s katerimi se ukvarjajo rekreativni športni strelci (uporabljam termin zato, da ločimo med olimpijskimi športnimi strelci). Discipline kot so ,Benchrest , BR25 , BR50, Praktična Puška (PRS), 3 Gun, F Klas, Starodobna puška, ter vse ostale so s tem izločene iz tekmovalnega sistema in možnosti dobiti OL za šport. S temi disciplinami bi se tako pridobilo samo Dovoljenje za posest, kar pomeni omejitve pri nakupu streliva in prepoved lastnega polnjenja streliva.

   Tako kot se rekreativni smučarji ali igralci tenisa ali kolesarji lahko združujejo v društva in uporabljajo rekvizite za izvajanje svoje aktivnosti brez članstva v (pol) zasebni organizaciji tipa OKS, bi morali tudi rekreativni športni strelci imeti možnost združevanja in izvajanja svojih aktivnosti, če ne že po zdravi pameti pa vsaj po enakosti pred zakonom. Skratka, vse strelske discipline ne sodijo pod okrilje OK, četudi je »scena« živa in tekmovanja potekajo redno ter na različnih ravneh (tudi mednarodnih).

   Ločiti je potrebno med rekreativnim streljanjem in vrhunskim športom. Vse strelce tlačimo v isti koš, čeprav delujejo v dveh popolnoma različnih svetovih.

   Do sedaj so se strelska društva združevala v strelske zveze, ki so organizirale tekmovanja in izdajale potrdila. S tem členom pogojujemo članstvo v OKS vsem zvezam in društvom, kljub temu da se ne ukvarjajo z vrhunskim še manj pa olimpijskim športom, obenem pa ne upoštevamo, da članstvo v OKS v praksi ni odprto za vsa društva in zveze, ki bi se želele včlaniti. Ker OKS primarno zastopa olimpijske zveze in discipline, predvsem pa porabnike javnih sredstev na področju športa, so pogoji, ki jih postavlja, zelo visoki za zveze in društva, ki delujejo brez javnih sredstev na področju amaterskega športa.

2. V 17. členu zakona »Upravičen razlog za izdaje orožne listine« je določeno:

»Posameznik ima upravičen razlog za izdajo dovoljenja za nabavo orožja iz razloga športa, če predloži dokazilo, da je član strelskega društva … **in v njej redno strelja vsaj 12 mesecev**.«

To pomeni, da mora posameznik v društvu redno streljati vsaj 12 mesecev za pridobitev nabavnega dovoljenja za katerokoli orožje, se pravi tudi za 22lr in ostalo regulirano orožje. V praksi to pomeni, da novinci vsaj 1 leto ne bodo prišli do svojega športnega rekvizita in je s tem zelo otežen vstop mladih strelcev v to športno panogo. Obenem pa so zaostrena pravila posojanja in dajanja v uporabo, tako da je nujno, da se pogoj 12 mesecev briše.

To namreč tudi ni zahteva EU Direktive, ki pravi, da mora posameznik za pridobitev A kategorije (samo A in ne za vse športno orožje!) predložiti dokazila, da »je strelec v tarčo član strelskega društva in v njem redno strelja v tarčo že vsaj 12 mesecev«. Mimogrede, lovski pripravnik lahko takoj dobi nabavno dovoljenje.
Če nisi član strelskega društva, (ki je član OKS) vsaj 12 mesecev (t.j. v njej redno streljaš) sploh nimaš upravičenega razloga za nabavo orožja.

Predlog je torej, da se črta teh 12 mesecev oziroma da to velja samo za pridobitev A kategorije, tako kot je to zapisano v EU direktivi.

18. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

Novi četrti odstavek 24. člena Zakona o orožju določa izjemo za polavtomatsko orožje, ki je po tem zakonu razvrščeno v 6a., 7. ali 8a. točko kategorije A in je bilo pred uveljavitvijo tega zakona razvrščeno v kategorijo B ter vpisano v veljaven orožni list, dovoljenje za posest ali orožni posestni list pred 13. junijem 2017.

Gre za dan, ko je direktiva stopila v veljavo, menimo pa, da zakonodajalec ni togo vezan na omenjeni datum. Predlagamo, da se spremembe nanašajo na čas po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju. Ni dvoma, da mora država direktivo prenesti v nacionalni pravni red, vendar pa je retroaktivna veljava zakona dovoljena le izjemno. Ne vidimo razloga, zakaj naj bi zakon veljal za nazaj.

19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

V izogib morebitnim različnim tolmačenjem (saj besedilo tako tolmačenje dopušča, čeprav sam namen spremembe ni bil tak) se predlaga tudi sprememba 3. odstavka 25. člena Zakona o orožju, tako da bo jasno, da se dolžnost glede omogočanja preverjanja hrambe nanaša na zbiratelje, ne pa tudi na strelce, ki imajo več kot 10 kosov ognjenega strelnega orožja kategorij A, B ali C.

26. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

Spremenjena določba drugega odstavka 42. člena Zakona o orožju določa, da kdor ima v posesti orožje iz 2. do 4. točke kategorije D in 6. točke kategorije D, pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi višja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi 200 m/s ali več po določbah tega zakona, ga lahko odsvoji le osebi, ki ima dovoljenje za nabavo take vrste orožja.«.

Kako naj takšna oseba dobi dovoljenje za nabavo, če pa je potrebna samo priglasitev?

28. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

Predlagamo spremembo 28. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (sedanji 44. člen Zakona o orožju) v delu, ki se nanaša na posojanje orožja. Potrebno bi bilo ločevati:

- uporabo – kjer oseba z orožno listino (lahko je to tudi trener ali inštruktor) na strelišču prepusti orožje v streljanje osebi brez ustrezne orožne listine in nadzoruje vsak korak v zvezi z uporabo tega orožja (od polnjenja orožja do samega streljanja ipd.),
- prepustitev v rabo – kjer osebna z orožno listino na strelišču (enako kot mentor lovskemu pripravniku v lovišču) prepusti svoje orožje v rabo drugi osebi z orožno listino, ki s tem pridobi pravico do trenutnega nošenja na strelišču in seveda s tem tudi do uporabe (primer: posojanje orožja med tekmovanjem),
- posojanje – kjer si oseba z orožno listino orožje izposodi v klasičnem pomenu besede in ga prenese na strelišče, ga tam nosi, nato pa ga vrne posojevalcu.

Pri tem bi bilo potrebno urediti tudi uporabo in prepustitev v rabo med družinskimi člani, saj ni smiselno, da starš z orožno listino ne more omogočiti družinskim članom, da se seznanijo z delovanjem in uporabo »domačega« orožja (povečanje varnosti).

35. člen veljavnega Zakona o orožju

35. člen veljavnega ZOro v 2. točki določa, da proizvodnja streliva pomeni njegovo izdelavo in ponovno polnjenje. Za proizvodnjo streliva pa se ne šteje polnjenje streliva za lastne potrebe posameznikov za orožje, za katero jim je izdan orožni list. Pogoj za to, da je polnjenje streliva dovoljeno in zakonito je torej po veljavni ureditvi imetništvo orožnega lista. Z ureditvijo, predlagano v spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju, pa se popolnoma spremenijo pogoji za izdajo orožnih listov, ki so bistveno strožji od sedaj veljavnih, s tem pa se omeji in bistveno zaostri tudi polnjenje streliva za lastne potrebe.

Predlagamo, da se za proizvodnjo streliva ne šteje tudi polnjenje streliva za lastne potrebe posameznikov za orožje, za katero jim je izdano dovoljenje za posest orožja. Omenjena določba naj bi se tako glasila: »2. Proizvodnja streliva pomeni njegovo izdelavo in ponovno polnjenje. Za proizvodnjo streliva se ne šteje polnjenje streliva za lastne potrebe posameznikov za orožje, za katero jim je izdan orožni list ali dovoljenje za posest orožja.«.

V nasprotnem primeru bi nespremenjena dosedanja ureditev pogojev za polnjenje streliva za lastne potrebe preprosto ukinila rekreativno streljanje, še posebej dinamične discipline bi izumrle. Splošno znano dejstvo je, da strelivo ni poceni, večina športnih strelcev pa se ne uvršča ravno med najbolj premožne državljane Slovenije. Prav polnjenje streliva za lastne potrebe pa bistveno poceni nabavo streliva. Poleg tega za omenjeno zaostritev pravzaprav ne vidimo utemeljenih razlogov.

44. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju

1. **V četrtem odstavku 44. člena** predlagamo, da se orožje, ki je po tem zakonu razvrščeno v 6a., 7. ali 8a. točko kategorije A in je bilo pred uveljavitvijo tega zakona razvrščeno v kategorijo B, razvrsti v skladu s tem zakonom, ne da bi bilo posebej potrebno izkazati upravičen razlog iz tretjega odstavka 17. člena zakona ali pogoj iz

druge alineje četrtega odstavka 24. člena zakona. Ta upravičen razlog je bil izkazan že ob pridobitvi orožnega lista.

Prav tako predlagamo, da lahko imetnik orožja, ki je po tem zakonu razvrščeno v 6a., 7. ali 8a. točko kategorije A in je bilo pred uveljavitvijo tega zakona razvrščeno v kategorijo B, to orožje prenaša, nosi ali uporablja ves čas 3 letne prilagoditvene dobe (t.j. dobe ko je potrebno vpisano orožje razvrstiti v kategorije po tem zakonu)

Posebej opozarjamo na praktičen problem, saj bodo morale upravne enote ponovno preveriti ogromno število orožnih listin in še več kosov orožja. Ena od rešitev je tudi, da se v prehodnih določbah določi, da se za orožje, ki se na ozemlju RS nahaja v trenutku uveljavitve zakona, uporablja kategorizacija, ki je veljala v času uvoza in/ali prve prodaje tega orožja. Ta kategorizacija velja do prve ponovne prodaje ali voljne prekategorizacije imetnika orožja. Z drugimi besedami: če imaš npr. polavtomat, ki je nastal s predelavo avtomata (M70, VZ61, VZ58 ipd.) in ga uporabljaš z nabojnikom, manjšim od 21 nabojev za kratkocevno orožje in 11 nabojev za dolgocevno orožje, potem to orožje, ne glede na datum prvega vpisa (13.6.2017, kar določa direktiva), ostane v kategoriji B. Če pa želiš uporabljati to orožje z nabojnikom, po katerem sodi v novo kategorijo A (npr. M70 s 30-strelnim nabojnikom), potem boš pač moral orožje prekategorizirati in (če si ga v orožno listino vpisal po 13. 6. 2017) izkazati interes (potrdilo o tekmovanju s tem orožjem). S tem se tudi odgovornost prenese na strelce, ki bodo pač nosili posledice, če prekategorizacije ne storijo in B orožje uporabljajo kot A.

2. **Šesti odstavek 44. člena** določa, da se ob zamenjavi orožnih listin iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena plača le ena upravna taksa za vlogo in odločbo za vse orožje, ki je vpisano v orožno listino in za katerega je potrebna sprememba kategorije. Predlagamo, da se vse orožje, ki je vpisano v orožno listino in za katerega je potrebna sprememba kategorije ne zaračunava upravnih taks. Do spremembe kategorije ni prišlo na podlagi volje imetnika orožja ali zaradi njegovih dejanj, ampak zaradi spremembe predpisa.

3. Predlagamo, da se razmisli tudi o ponovni legalizaciji orožja za imetnike, ki posedujejo orožje brez ustrezne orožne listine.